

[Edel Saunte.]

Dem nogle direktiver for, hvordan erklæringen skulle lyde?“,

svarer direktøren:

„Ja — så impulsiv, som han er, har han nok gjort det, men det har ikke nedfældet sig så klart i min hukommelse.“

Anden gang direktøren er afhørt, forklarer han pag. 124:

„Jeg har vist tidligere sagt, at jeg mener, at jeg talte med ham i telefonen, så at det for så vidt er rigtigt, når han siger, at han ikke har set den. Jeg mener, jeg har ringet ham op, hvad der meget ofte var tilfældet. Jeg har ringet ham op og læst op: vi har nu denne erklæring, og den er underskrevet af alle kaptajnerne, og den har den og den ordlyd, og så har ministeren givet udtryk for utilfredshed med formuleringen, og det vil jeg ikke tro, at jeg har været uenig med ham i“.

Senere siger han i samme afhøring:

„Jeg vil gerne give udtryk for, at der ikke for mig er nogen tvivl om, at jeg har meddelt: nu er erklæringen underskrevet, nu er den klar, og den indeholder de og de udtalelser. Det har jeg læst op for ham fra ende til anden“.

Endelig i tillægsberetningen pag. 67:

„Nej, for jeg ringede Kjærbøl op og sagde: nu har vi den; skal jeg komme op med den til Dem, og så fik han den læst op“.

Man ser her en udvikling i forklaringerne, der er typisk for et vidne, der er helt overbevist om, at han må have foretaget sig noget, men som i virkeligheden har meget svært ved at huske begivenhedernes faktiske rækkefølge.

En domstol vil altid være meget, meget forsigtig med at betragte en sådan art af forklaring — hvor subjektiv sand den end måtte være — som et objektivt bevis. Og dommerudvalgets konklusion på den første betænkning finder jo heller intet bevis i direktørens forklaring på, at minister Kjærbøl kendte erklæring 1.

Efter min personlige opfattelse må man

også erindre, at direktøren antagelig ikke mandag morgen har haft den endelige erklæring, men kun udkastet, idet kaptajnerne forklarer, at det underskrevne dokument først blev afleveret af kaptajn Rasmussen mandag kl. 15. Han kan, hvis kaptajnernes forklaring holder, ikke have ringet og sagt, at han nu havde den underskrevne erklæring, han kan derimod have fortalt ministeren, at han havde et udkast, og hvad dette udkast indeholdt, og at det var underskrevet af de fleste af kaptajnerne.

Videre vil jeg gerne pege på, at der er noget, der tyder på, at direktøren, der ikke selv var tilfreds med erklæringen, selv inden samtalen med ministeren mandag morgen har taget initiativ til at få en ny erklæring. Jeg tænker her på, at kaptajn Gunnar Hansen har forklaret, at han allerede om søndagen på sit skib har modtaget tilsigelse til at møde hos direktøren. I første forklaring lå det helt klart, at det var til udarbejdelse af en ny erklæring, men nu i tillægsberetningen har han ikke turdet fastholde, at direktøren har sagt til ham, at det var af den årsag, at han skulle komme hos direktøren kl. 15 om mandagen; men der er det ejendommelige, at da han kom kl. 15, var alle de andre kaptajner indkaldt med det for øje, at der skulle udarbejdes en anden erklæring. Det synes derfor nærliggende at antage, at indkaldelsen har vedrørt erklæringen og ikke blot en almindelig drøftelse af andre forhold vedrørende besejlingen.

Er det sidste rigtigt, er det et stærkt indicium for, at mødet er kommet i stand inden samtalen mellem ministeren og direktøren om mandagen.

Som indicium for, at direktøren ikke alene har subjektiv ret i, at han har talt med ministeren om mandagen, og at det er ministeren, der har kasseret erklæring 1, må nævnes de nye forklaringer, især forklaringer afgivet af regnskabschef Ibsen og fru Ellen Michelsen. De har begge forklaret, at de mandag morgen har talt med direktøren, der var ude af ligevægt, og som uden